

STORTINGET

Representantforslag 141 L

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Mudassar Kapur og Mari Holm Lønseth

Dokument 8:141 L (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mudassar Kapur og Mari Holm Lønseth om å innføre en beredskapshjemmel i plan- og bygningsloven for å håndtere en stor flykntingstilstrømming

---

Til Stortinget

Bakgrunn

Situasjonen i Ukraina er alvorlig. Per 7. mars 2022 har over en million mennesker flyktet fra Ukraina til Polen. FN anslår at opp mot ti millioner vil flykte fra Ukraina. En står foran det som antagelig blir den største flykntingstrømmen i Europa siden annen verdenskrig.

Det er krig i Norges nærområder. Norge skal stille opp med akutt humanitær hjelp i Ukraina og nabolandene som nå opplever store tilstrømminger. Samtidig skal man også ta imot flykntinger til Norge. Det vil kreve mye å ta imot mange flykntinger på kort tid. Disse flykntingene skal sikres trygghet, tak over hodet, helsetjenester, utdanning, arbeid og aktivitet. Det vil kreve mye av kommunene, drivere av asylmottak og samfunnet for øvrig.

Det haster å bygge opp kapasitet for mottak. Tilstrømming av mange tusen mennesker på kort tid gjør at det vil bli nødvendig å bygge opp innkvarteringsløsninger raskt. Det er usikkert hvor mange av flykntingene som vil komme til Norge, men anslagene over antallet

mennekser som kan legge på flukt, er så høyt at det må tas høyde for at ankomstene til landet vil bli flere ganger høyere enn i 2015 og 2016. Den gang lot det seg gjøre å innkvartere de som kom, men det var ikke mye å gå på.

Det haster med å skalere kraftig opp mottaksapparatet. Det er bare tiden og veien. Likevel kan en slik rask oppskalering med ordinære virkemidler vise seg utilstrekkelig. Da vil det være behov for å sikre midlertidig innkvartering for store antall flykntinger, hvor de mest grunnleggende behovene kan ivaretas så godt det lar seg gjøre, inntil mer permanente løsninger kan finnes. Normale saksbehandlingsregler vil det neppe være tid til å følge. Situasjonen kan gjøre det nødvendig å fravike plan- og bygningslovens normalordning. Det må sikres adgang til raskt å omregulere eksisterende bygningsmasse eller rask utbygging av midlertidige innkvarteringsordninger.

Regjeringen Solberg foreslo i Prop. 43 L (2015–2016) en beredskapshjemmel i plan- og bygningsloven som ga regjeringen fullmakt til å fatte beslutning om midlertidige tiltak uavhengig av planer og uavhengig av bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven. Slik beslutning kunne bare gis etter anmodning fra statlig eller kommunal myndighet.

En slik hjemmel bør nå innføres midlertidig så snart som mulig for å unngå at man kommer bakpå i det som nå vil bli en krevende situasjon. Forslaget her er i tråd med lovforslaget i Prop. 43 L (2015–2016).

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Vedtak til lov

om endring i plan- og bygningsloven

I

I lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling gjøres følgende endring:

Ny § 20-10 skal lyde:

§ 20-10 Unntak ved kriser, katastrofer eller andre ekstraordinære situasjoner i fredstid

Ved kriser, katastrofer eller andre ekstraordinære situasjoner i fredstid kan Kongen for inntil 1 år av gangen bemyndige departementet til å fatte beslutning om midlertidige tiltak uavhengig av foreliggende planer og uavhengig av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. Beslutning gis bare etter anmodning fra annen statlig eller kommunal myndighet.

Midlertidige tiltak som nevnt i første ledd kan omfatte bruksendring, utvidelse av drift og plassering eller

oppføring av byggverk. Beslutning kan også omfatte rett til foreta endringer av byggverket eller eiendommen som anses nødvendige. Varigheten av tiltaket fastsettes i beslutningen.

Ved beslutning etter første ledd kan departementet fravike bestemmelsene om saksforberedelse og vedtak i forvaltningsloven kapittel IV og V. Før beslutning fattes, skal uttalelse fra kommunen innhentes så langt det er praktisk mulig. Departementet underretter snarest kommunen om beslutningen.

Bestemmelsene om grannevarsel i grannelova § 6 gjelder ikke.

Beslutning etter første ledd kan ikke påklages. Det samme gjelder vedtak om avvisning av klage. Det kan ikke gis midlertidig forføyning mot tiltak som iverksettes i medhold av første ledd. Det kan ikke kreves granneskjønn etter grannelova §§ 7 og 8 for slike tiltak eller retting etter grannelova § 10.

Departementet kan gi forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne bestemmelsen.

II

Loven trer i kraft straks og oppheves 1. januar 2024.

8. mars 2022

Mudassar Kapur

Mari Holm Lønseth